

2025-2026 н.р.

**Мовно-літературна освітня галузь
в умовах НУШ:
актуальні питання, методичні
орієнтири**

**Вчитель НУШ – не лектор, а навігатор у світі
знань**

Нормативно-правове забезпечення

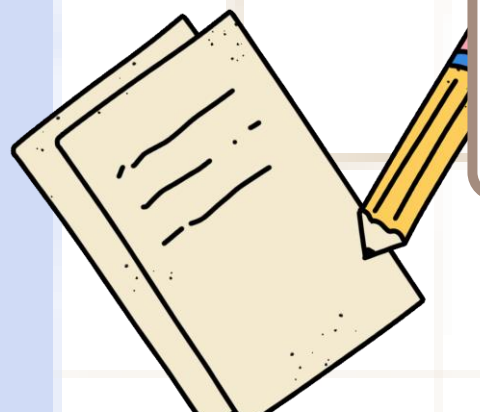

Інструктивно-методичні рекомендації щодо
викладання навчальних предметів / інтегрованих
курсів у ЗЗСО
у 2025/2026 навчальному році
(Лист МОН №1/16828-25 від 13.08.2025)

Інструктивно-методичні рекомендації щодо
викладання навчальних предметів / інтегрованих
курсів у ЗЗСО у 2024/2025 навчальному році
(Лист МОН №1.1/15776-24 від 30.08.2024)

Державний стандарт базової
середньої освіти
(очікувані результати навчання)

2025/2026 навчальний рік:
рекомендації щодо
викладання навчальних
предметів

Моделні навчальні
програми

Навчально-методичний кейс

2025-2026 Н.Р.	
8 КЛАС НУШ: МЕТОДИЧНИЙ КЕЙС	
Українська мова та література	
Модельні навчальні програми для 5-9 класів НУШ	
Українська мова та л-ра. 8 клас. Матеріали	
Календарне планування	
Українська література. 8 клас (О. Калинич та інш).	
Українська література. 8 клас. (О. Заболотний та інш)	
Усі уроки української мови та літератури	
Картки опорних знань для 7 класу (українська мова)	
Картки опорних знань для 7 класу (українська література)	
Українська література. 8 клас (електронний посібник)	
8 клас НУШ: актуальні напрями роботи вчителя	
КТП з української мови для 8 класу (авт. колектив В.Заболотний та інш)	
Українська мова. 8 клас. О.Заболотний. Матеріали	
Підсумкове оцінювання з української мови. 8 клас	
Українська мова та література. 8 клас. Матеріали до уроків	
Українська мова. 8 клас (база ресурсів)	
Українська література. 8 клас (база ресурсів)	

10 навичок у 2025 році

- аналітичне мислення та інноваційність;
- активне навчання та стратегії навчання;
- розв'язання складних проблем;
- критичне мислення та аналіз;
- креативність, оригінальність та ініціативність;
- лідерство та соціальний вплив;
- використання технологій, моніторинг та контроль;
- створення технологій та програмування;
- витривалість, стресостійкість та гнучкість;
- логічна аргументація, розв'язання проблем та формування ідей.

Ключові принципи НУШ

Навчання через дію
(компетентісно-діяльнісний
підхід)

Цифровізація освітнього
процесу

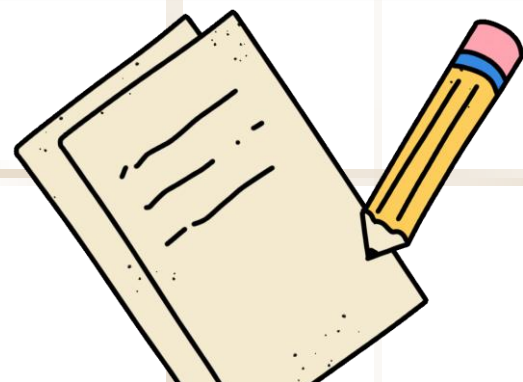
Критичне мислення

Формувальне
оцінювання
матеріали

Самостійність

Орієнтація на учня

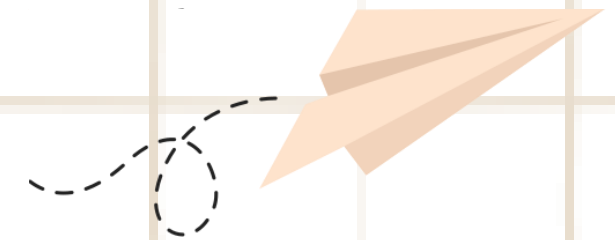
Співпраця

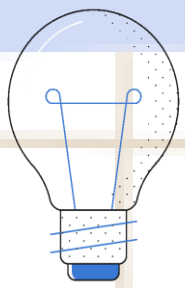

Базові принципи навчання:

- **мотивація;**
 - **доступність;**
 - **практично орієнтовані знання;**
 - **використання цифрових навичок;**
 - **цікавість, креативність, творчість**
-

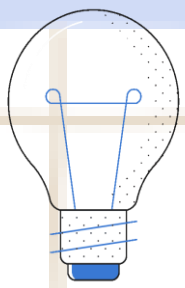

Методичні акценти

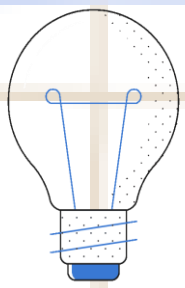
- Навчання в НУШ ґрунтується на компетентнісному, діяльнісному та аксіологічному підходах.
- Реалізація особистісно орієнтованої моделі освіти (максимально враховувати права, здібності, потреби та інтереси кожної людини).
- Використання сучасних цифрових сервісів, онлайн-інструментів та ШІ в освіті.
- Кожен урок має бути зорієнтований на розвиток мовлення (в модельних навчальних програмах з української мови не виокремлено спеціальних УРМ).

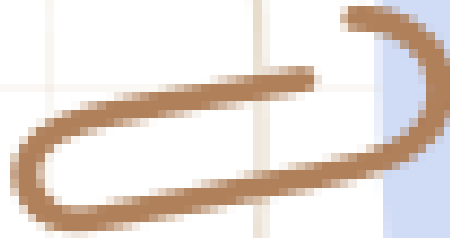

Методичні акценти

- **Вимоги до уроку** (урок повинен передбачати не лише виклад матеріалу, змісту, але й завдання, що передбачають **засвоєння, застосування** навчальної інформації на практиці;
 - частина знань і вмінь повинна бути отримана учнями та ученицями у процесі **самостійного пошуку** шляхом розв'язування пошукових задач та опанування способів діяльності у процесі пошуку;
 - виклад навчального матеріалу на уроці може і повинен бути **варіативним**. В одних випадках викладається готова інформація у формі пояснення, практичного показу і виконання вправ. В інших випадках матеріал вивчається шляхом постановки вчителем проблеми та розкриття шляхів і видів навчальної діяльності учнів для її доказового рішення.

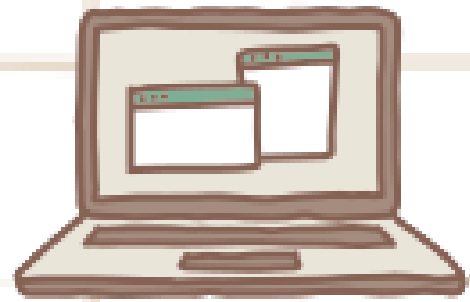
Методичні акценти

- **Онлайн-курс “Мова моя”.**
- **Подолання освітніх втрат (вебплатформа “Всеукраїнська школа онлайн”).**
- **Інтегроване навчання.**
- **Вивчення текстів напам'ять не є обов'язковою формою роботи.**

Оцінювання результатів навчальної діяльності

Сучасні діти

- поколінням Альфа (народжені після 2010 р.);
- не затримують свою увагу на чомусь одному (тому в комунікації з дітьми важлива лаконічність та постійні нагадування про себе);
- властива багатозадачність і нетерплячість;
- не стануть нічого робити з примусу;
- вони готові прийняти ваші правила гри тільки, якщо їм це цікаво та зрозуміло, для чого їм це робити;
- для них не існує формальностей та субординації (рамок та авторитетів);
- кліпове мислення, нездатність зосередитись і постійне відволікання;
- звикли отримувати будь-яку інформацію "тут і зараз";
- підвищена тривожність;
- характерна швидка зміна настрою, імпульсивність, іноді агресія чи протестна поведінка; чутливість до критики, вразливі.

Знання не самоціль. Ціль — вміння застосувати

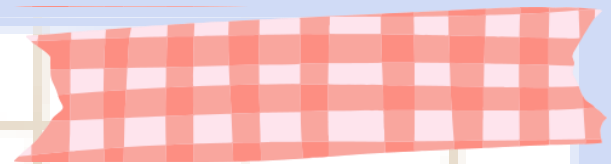
Мета сучасного уроку української мови в НУШ — не просто виконати вправу, а сформувати в учня мовленнєву, комунікативну та критичну компетентність через:

- ◆ реальні комунікативні завдання;
- ◆ творчі й дослідницькі проєкти;
- ◆ роботу в командах;
- ◆ аналіз актуальних текстів ;
- ◆ створення власних висловлень.

Успішний старт

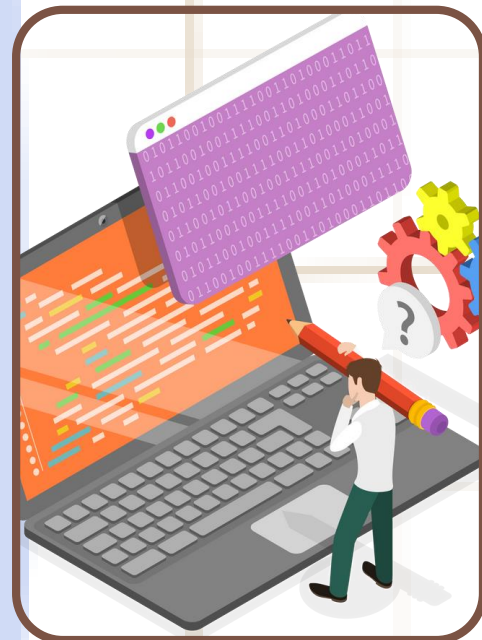
- адаптувати навчальні програми (зміни до 20%);
- використати внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки;
- подбати про доступність викладу, наявність циклічного, інтервального повторення матеріалу, вправ на стабілізацію емоційного стану учнів, упровадження диференційованого навчання та формувального оцінювання.

Сучасний урок має будуватися так, щоб кожна вправа мала реальний комунікативний сенс, кожне завдання готувало учня до життя, щоб знання не накопичувалися пасивно, а активно перетворювались у дію.

Творчість + технології=формула успішного уроку

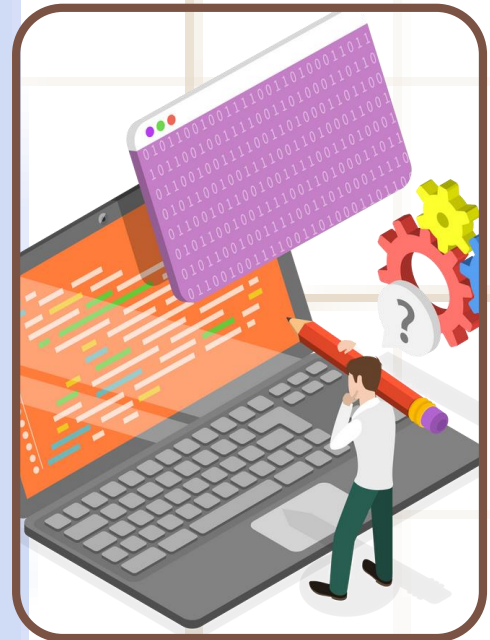
Сучасні освітні ресурси

- Wheel of Names — простий, зручний і універсальний інструмент для гейміфікації уроків
- TinyWow — це безкоштовний онлайн-сервіс, який пропонує широкий набір інструментів для роботи з файлами, текстами, зображеннями
- Color Pop - генерація нових сторінок для розмальовок
- **MOZAIK — це міжнародна освітня система та платформа для інтерактивного навчання**
- Jigsaw Planet - безкоштовний онлайн-сервіс для створення, проходження та публікації пазлів
- Безкоштовний креатор логотипів
- **Educarplay** - платформа для створення інтерактивних завдань

Сучасні освітні ресурси

- [Українська література в коміксах](#)
- NotebookLM - цифровий помічник для роботи з документами на основі ШІ
- [Pi-stacja UA - сучасна освітня онлайн-платформа \(колекції відео\)](#)
- Fototalisman - онлайн-конструктор дошки візуалізації
- Napkin AI - створення візуальних елементів
- [Рандомайзери у цифровому класі; практичне застосування](#)

Саме вчитель щодня створює середовище, у якому учень або починає вірити у свої сили - або назавжди втрачає інтерес до предмету. **Урок - це не лише передача знань, а й тонке мистецтво впливу, підтримки, зацікавлення.** І саме тому важливо, щоб **учитель** сам залишався натхненним, не втомленим буденністю, а наповненим енергією, з внутрішньою мотивацією змінюватися й надихати.

Саме тому важливо плекати в собі звички, які підтримують творчість: читання, обмін ідеями, пробування нового, відкритість до помилок і відкриттів.

Видавництво “Ранок”

Освітні портал «Ранок»

Платформа Академія “Ранок”

іЗЗі - інтерактивні додатки / підручники

Видавництво “Ранок”: навчальна література

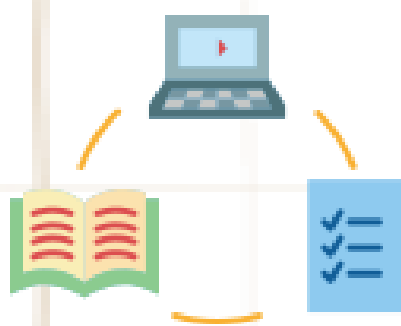
Інтегровані уроки: ідеї для натхнення

Вайбер-спільнота

<https://rnk.com.ua/110637>

Професійний розвиток педагога

Нова система підвищення кваліфікації вчительства: які зміни планує уряд

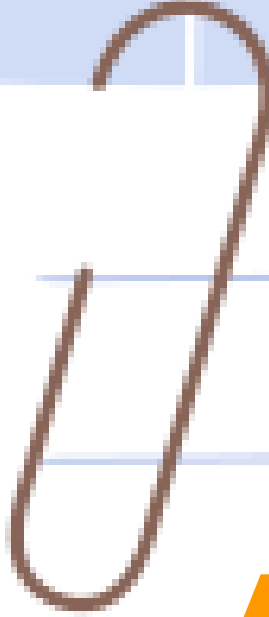

Нові програми для сертифікації вчителів: що змінюється

Наказ МОН "Про затвердження концептуальних засад освітніх галузей та дорожньої карти реалізації концептуальних засад освітніх галузей на 2025-2030 роки», наказ МОН № 1163 від 20 серпня 2025 року

Сучасний урок в НУШ: панорама ідей

Валентина
Антонівна Коцур

учителька української мови та
літератури КЗ “Вінницький ліцей №26”

Успішного вдалого навчального року!

Нехай кожен урок буде джерелом радості та нових ідей, а ваші зусилля завжди знаходять відгук у серцях учнів.

Не бійтеся експериментувати, шукати нові підходи та робити навчання захопливим і сучасним.

Нехай робота приносить задоволення, а навколо вас завжди буде тепла та дружня атмосфера.

